

Safareig de Boixeda

Sant Mateu de Bages

Ubicació

Comarca: Bages
Lloc/Adreça: Masia de Boixeda. Demarcació de Castelltallat
Emplaçament Ctra. BV-3003 i seguir per pista quasi fins Castelltallat. 200 m abas cal Ferrer camí N i després W
Alçada: 787

Coordenades:

Latitud: 41.80388
Longitud: 1.62363
UTM Est (X): 385662
UTM Nord (Y): 4628917

Classificació

Número de fitxa 08229 - 564
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Element arquitectònic
Estil / època: Contemporani
Segle XIX
Estat de conservació Bo
Protecció Inexistent
Accés Fàcil
Ús actual: Sense ús
Titularitat Privada
Titular: 08229A010090180000MO

Fitxes associades:

[Boixeda](#)

Autoria de la fitxa Jordi Piñero Subirana
Data de registre de la fitxa: dl., 22/01/2018 - 01:00

Descripció

Safareig de la masia de Boixeda, que es troba situat uns 50 m al sud-est de la casa. Està aixoplugat din un cobert antic que ha estat parcialment refet. A l'interior es conserva el safareig originari, que es nodreix amb aigua que va ser canalitzada (ja al final del segle XIX) des de la font de Boixeda. Es tracta d'un safareig de planta rectangular, amb les típiques lloses inclinades.

Observacions:

Informació facilitada per Montserrat Morera Duocastella

Història

Segons un document de 1135 (RODRÍGUEZ, 2009: 563-564), en aquesta època el mas Boixeda formava part d'una condolina vescomtal dels Cardona (és a dir, un territori en condomini) que tenia quatre masos en total. Dos apareixen clarament identificats: Roters i Boixeda. Els altres dos podrien ser Valentines (mansum de Bela de Fonte Morello) i Codony (mansum Raymundi Agrani). El possible finestral gòtic seria un testimoni de l'origen medieval d'aquest mas. Sembla que al segle XVII els seus propietaris ja eren la família Tomasa. Així, en un capbreu de Castelltallat fet l'any 1686 pels ducs de Cardona hi consta el mas del Comellar de Boxeda. Suposem que podria ser aquest. El propietari és Gili Tomasa, que paga com a cens una gallina per Nadal. La família Tomasa s'ha mantingut en aquest mas fins a l'actualitat. Segons la inscripció d'una llinda, a mitjans de segle XIX l'hereu era Pere Tomasa. A principis de segle XX ho era Ramon Tomasa Oliva, el qual es va casar tres vegades (d'una branca del tercer matrimoni, amb Rosa Planas Gaspà, en fou descendent l'alcalde Soldevila de Manresa). Ramon Tomasa va fer importants obres a la masia. El 1903 es construï el cos adossat a migdia, i el 1913 es portà a terme una remodelació a l'interior del cos antic: s'habilità una escala més àmplia i la gran sala que hi havia va quedar substituïda per l'actual, més petita. Ramon Tomasa va portar a terme una altra obra destacada, que consistí en una canalització per portar l'aigua de la font de Boixeda, a uns 600 m, cap al safareig de la casa. Més tard, el 1895, l'aigua es va fer arribar fins a l'estable, on hi havia un abeurador per a les mules, i després fins la mateixa aigüera de la cuina. Durant molt temps va ser de les poques masies que tenien aigua corrent. I encara el 1929 es construï un dipòsit per emmagatzemar l'aigua sobrant. Fill del primer matrimoni de Ramon nasqué Josep Tomasa Trull, que es casà amb Calamanda Torra Noguera. L'hereu d'aquest matrimoni fou Josep M. Tomasa Torra, que es casà amb Montserrat Morera Duocastella. Aquest matrimoni ha tingut dues filles.

